

RECENSIE Jorn Koелеmajj

PLANDAG 2015:

RUIMTE MAKEN

Op 21 mei stond in Leuven de Plandag 2015 op het programma. De Plandag is een jaarlijks terugkerend evenement waar Nederlandse en Vlaamse ruimtelijke planners elkaar ontmoeten en met elkaar in debat gaan over actuele vakgerelateerde thema's. Ook namens AGORA was een kleine afvaardiging aanwezig, onder andere om ons meest recente themanummer 'Ruimte en Geschiedenis' te promoten. In dit themanummer besteedden wij aandacht aan het 'Jaar van de Ruimte'. Ook de organisatie van de Plandag besloot dit jaar aan te haken op dit thema en zich zodoende te richten op de vraag of 'we' de ruimte kunnen, willen en moeten maken. Is bottom-up planning en organische groei bijvoorbeeld te allen tijde wenselijk, of is er juist enige voorzichtigheid geboden in een tijd waarin ruimteclaims steeds gebruikelijker worden? En hoe kunnen we het beste omgaan met problemen en uitdagingen op mondiale schaal? Hoe zou ruimte eigenlijk moeten worden gedefinieerd?

Hoe breed je deze vragen kunt opvatten werd direct duidelijk tijdens de inleidende sessie van Joachim Declerck, mede-oprichter en partner van Architecture Workroom Brussels, en Hilde Blank, stedenbouwkundige en directeur van BVR (adviesbureau voor ruimtelijke ontwikkeling). Waar Declerck duidelijk de nadruk legde op grootschalige mondiale uitdagingen op het gebied van onder andere duurzaamheid, sprak Blank meer over de wisselwerking tussen verschillende actoren (waaronder overheid, planners en burgers) bij lokale ruimtelijk opgaven. Na een korte plenaire discussie begonnen de parallelle debatsessies. Tijdens de sessies ging de aandacht uit naar stedelijke netwerken en economie, maar ook naar vraagstukken omtrent gezondheid en 'productief landschap'. Aanwezigen konden eveneens mee met een excursie naar het Leuvense industriële stadsvernieuwingproject 'De Vaartkom'. Doordat de sprekers van tevoren een aantal stellingen naar aanleiding van hun papers hadden bedacht ontstond er al snel levendige debatten.

Veel thema's die deze dag de revue passeerden zijn bij uitstek thema's waar AGORA graag aandacht aan besteedt: de vraag of en hoe stedelijke netwerken vandaag de dag functioneren, is in ons magazine de laatste jaren veelvuldig aan bod gekomen (zie www.agora-magazine.nl/archief), en zal ook in de nabije toekomst ongetwijfeld nog met regelmaat worden besproken. Hetzelfde geldt voor de relatie

tussen gezondheid en ruimtelijke ordening, participatieve stadsvernieuwing, de circulaire economie en de verschillen en overeenkomsten tussen stad en platteland.

De dag werd afgesloten met een receptie waarbij prijzen werden uitgereikt aan de volgens de jury beste ingestuurde papers. De prijs voor de Jonge Planoloog, met in de jury AGORA-redacteur Annelies Beek, werd gewonnen door Karel van den Berghe. Zijn paper ging over de belemmeringen van het conceptueel denken over stadshavens. Hij betoogt dat de huidige geografische analyse van stadshavens innovatie onder druk zet, doordat havengebieden en steden als gescheiden werelden worden gezien en daardoor vaak onder aparte wetten en besturen vallen. Havens zouden veel beter kunnen worden beschouwd als stedelijke functie, net als een treinstation, een marktplaats of een winkelstraat.

De Plandagprijs werd uiteindelijk gewonnen door Hans Leinfelder. Hij schrijft over 'gevallen planning', en geeft een vergelijkende en kritische reflectie van de Vlaamse en Nederlandse ruimtelijke beleidspraktijk. Volgens de jury weet Leinfelder 'op sublieme wijze zijn grondige kennis

over de ruimtelijke beleidspraktijk aan weerszijde van de landsgrens in te zetten om de parallellen en tegenstellingen van het omgevingsbeleid in Nederland en Vlaanderen te

De Plandag is een goed voorbeeld van geslaagde Nederlands-Vlaamse samenwerking

schetsen.' Op de tweede plaats eindigde het paper van vertrouwd AGORA-gastauteur Kobe Boussauw en Dirk Lauwers. Hun paper gaat over de rol van cijfers in het Uplace-debat; een omstreden planologisch project dat de gemoederen in Vlaanderen de laatste tijd flink bezighoudt. Het stuk leest, zo luidde het commentaar, 'als een spannend boek,' en werd alle aanwezigen derhalve aangeraden als 'nachtkastliteratuur'.

De Plandag 2015 was al met al een groot succes: behalve een ideale internationale netwerkopportunititeit is het een dynamische en leerzame dag voor alle deelnemers, die overigens alle papers nog eens rustig kunnen nalezen in het door iedereen ontvangen Plandag-boek. Ook niet-aanwezigen kunnen dit boek overigens gratis downloaden via de Plandag-website (www.plandag.net). De Plandag is dus, net als AGORA dat al jaren is, een goed voorbeeld van geslaagde Nederlands-Vlaamse samenwerking en wil net als AGORA een brug slaan tussen de wetenschap en de beleidspraktijk. Om die redenen zijn wij de komende jaren graag nog vaker aanwezig bij dit evenement.